

Varhaiskasvatuksesta perittävät asiakasmaksut 1.3.2017 alkaen

597/02.05.00/2014

SOV 28.02.2017 § 3

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 09 5056 820
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisissa päätettiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksikoro-
tuksista (SOV 23.3.2016), jotka tulivat voimaan 1.8.2016.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista on aiemmin säädetty sosiaali- ja
terveydenhuollon asiakasmaksulaissa. Hallitus antoi eduskunnalle
14.4.2016 varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia koskevan esityksen (HE
60/2016) (**oheismateriaali**). Esityksessä ehdotettiin säädettäväksi opetus-
ja kulttuuritoimen hallinnonalalle uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja
sääntelevä laki, jossa säädetään kunnan järjestämässä päiväkotij- ja
perhepäivähoidossa perittävistä asiakasmaksuista. Muusta kunnan järjes-
tämästä varhaiskasvatuksesta kunta voi periä päättämänsä asiakasmak-
sun. Lain oli määrä tulla voimaan 1.8.2016.

Hallituksen esityksen perusteella Kauniaisissa valmisteltiin ehdotus lasten
varhaiskasvatuksesta perittäviksi maksuiksi 1.8.2016 alkaen. Asia vedettiin
pois SOV:n listalta 8.6.2016. Vuoden 2017 valtion talousarvion valmistelun
yhteydessä hallitus päätti luopua hallitusohjelman mukaisesta varhaiskas-
vatuksen asiakasmaksujen korotuksesta, ja HE 60/2016 peruttiin hallituk-
sen kirjelmällä 8.9.2016.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmisteltiin yhteistyössä valtiovarainmi-
nisteriön, sosiaali- ja terveysministeriön, Tilastokeskuksen ja Kansaneläke-
laitoksen kanssa uusi hallituksen esitys varhaiskasvatuksen asiakasmak-
suiksi (HE 205/2016), joka sisältää HE 60/2016 sisältämät maksujen alen-
nukset, mutta maksujen korotuksista on luovuttu. Hallituksen esitys on vah-
vistettu 29.12.2016, ja Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista tulee
voimaan 1.3.2017.

Varhaiskasvatuksesta perittävä korkein maksu nuorimmasta kokoaikais-
sa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta on 290€/kk (SOV 23.3.2016).
Pienin perittävä maksu on 27€/kk, jota pienempää maksua ei pääsääntöi-
sesti peritä.

Maksun määräämisen perusteena olevia tulorajoja korotetaan 1.3.2017 al-
kaen siten, että kaksi- ja kolmihenkisillä perheillä maksu alenee hieman.
Nelihenkisillä ja sitä suuremmilla perheillä tulorajat ja maksuprosentit eivät
muutu nykyisestä. Perheen koko otetaan huomioon tulorajojen laskennan
lisäksi siten, että saman perheen toisesta varhaiskasvatuksessa olevasta
lapsesta perittävä maksu on enintään 90 prosenttia nuorimman lapsen ko-
koaikaisesta maksusta. Seuraavien lasten maksu on edelleen 20 prosent-
tia nuorimman lapsen maksusta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6§ mukaan kokoaikaisella varhaiskasvatuksella tarkoitetaan vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 35 tunnin ajan viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu (100%)

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6 § mukaan kuukausimaksu saa olla enintään 60 prosenttia kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksusta, kun lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin 20 tuntia viikossa. Lisäksi laissa edellytetään, että jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikossa, mutta alle 35 tuntia, tulee kunnan periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan.

Lapsen esiopetuksen lisäksi annettavasta varhaiskasvatuksesta perittävien asiakasmaksujen tuntirajat ovat erilaiset, koska esiopetus on maksutonta. Esiopetuksen loma-ajoilta (kesä, heinä- ja elokuu sekä joululoma ja hiihtoloma) varhaiskasvatuspaikan varanneesta lapsesta asiakasmaksu peritään kokoaikaisen varhaiskasvatuksen mukaan.

Nykytilanne Kauniaisissa

Kauniaisten kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa oli 31.12.2016 yhteensä 372 lasta (279 perhettä). Korkeinta asiakasmaksua maksaa noin 77% perheistä, ja 127 lapsesta perittiin korkeinta mahdollista maksua 290 euroa. Asiakasmaksua ei peritty lainkaan yhteensä 25 perheeltä (9%). Asiakasmaksutuotot olivat 815 000 euroa vuonna 2016.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin tulevat indeksikorotukset hyväksyttiin suomen- ja ruotsinkielisissä opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnissa 23.3.2016 (SOV) ja 16.3.2016 (SUS). Indeksikorotuksen jälkeen:

- Perheen nuorimman lapsen kokopäivähoidosta perittävä ylin kuukausimaksu on 1.8.2016 alkaen 290 euroa.
- Saman perheen ikäjärjestyksessä toiseksi nuorimman päivähoidossa olevan lapsen korkein perittävä kuukausimaksu on 1.8.2016 alkaen 261 euroa.
- Perheen muiden lasten kokopäivähoidosta peritään 20 % nuorimman lapsen maksusta, eli enintään 58 euroa.
- Alin perittävä kuukausimaksu on 1.8.2016 alkaen 27 euroa.
- Tilapäisestä kokopäivähoidosta perittävä maksu on 1.8.2016 alkaen yhdeltä lapselta 28 euroa/päivä ja osapäivähoidosta 15 euroa/päivä. Perheen muista lapsista maksut ovat 15 euroa/päivä ja 8 euroa/päivä.
- Leikkitoiminnasta peritään 1.8.2016 alkaen 10 €/2 h.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.3.2017 alkaen

Varhaiskasvatuksen maksujärjestelmän perusrakenteet säilyvät ennallaan.

Maksu määräytyy edelleen perheen koon ja tulojen sekä varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella. Tulot, jotka maksun määräytymisessä otetaan huomioon, säilyvät ennallaan.

Koska Kauniaisissa on päätetty, että uuden varhaiskasvatuslain mahdollistamaa subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ei rajata 20 tuntiin kotona olevien vanhempien lasten kohdalla, ei Kauniaisissa ole tässä vaiheessa tarpeen ottaa käyttöön uutta, enintään 20 tuntia viikossa koskevaa varhaiskasvatusta. Enintään 20 tuntia viikossa tapahtuvan varhaiskasvatuspalvelun käyttöönotto edellyttäisi asiakasmaksujen uudelleen määrittelyä ja päättämistä.

Suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnalle esitetään, että Kauniaisissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksut peritään seuraavasti:

- *Keskimäärin vähintään 35 tuntia viikossa* kestävästä kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta peritään 100 % maksu.
- *Yli 25 tuntia ja alle 35 tuntia viikossa* kestävästä varhaiskasvatuksesta peritään 80 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.
- *Enintään 25 tuntia viikossa* kestävästä varhaiskasvatuksesta peritään 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Viikoittaisen keskimääräisen varhaiskasvatusajan laskennassa otetaan huomioon lapsen päivittäisen varhaiskasvatusajan lisäksi lapsen säännölliset ennalta ilmoitetut poissaolopäivät kalenterikuukaudessa.

Lapsen säännöllisestä päivittäisestä varhaiskasvatusajasta ja poissaoloista tehdään etukäteen kirjallinen sopimus varhaiskasvatuspaikan kanssa. Perheen loma-aikoja (esim. syys-, joului- ja hiihtolomat) ja lapsen satunnaisia poissaoloja ei lasketa säännöllisiin poissaoloihin.

Esiopetuksen lisäksi annettavaan varhaiskasvatukseen osallistuvasta lapsesta peritään

- lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen vähintään 25 tuntia viikossa esiopetuksen lisäksi (yht. vähintään 45 tuntia viikossa) 80 % kokoaikaisesta maksusta
- lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen yli 15 mutta alle 25 tuntia viikossa esiopetuksen lisäksi (yht. 35 – alle 45 tuntia viikossa) 60 % kokoaikaisesta maksusta
- lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen enintään 15 tuntia viikossa esiopetuksen lisäksi (yht. alle 35 tuntia viikossa) 45 % kokoaikaisesta maksusta (Espoossa 35 %).

Jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta koulujen joului-, hiihtoi- ja kesäloma-aikoina, peritään asiakasmaksut ko. ajalta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun mukaan.

Viikoittaisen varhaiskasvatusajan laskennassa huomioidaan lapsen päivit-

täisen varhaiskasvatusajan lisäksi lapsen säännölliset ennalta ilmoitetut poissaolopäivät kalenterikuukaudessa. Lasten päivittäisestä varhaiskasvatusajasta sekä säännöllisistä ennalta ilmoitetuista poissaolopäivistä tehdään etukäteen kirjallinen sopimus varhaiskasvatuspaikan kanssa. Perheen loma-aikoja (esim. syys-, joului- ja hiihtolomat) ja lapsen satunnaisia poissaolopäiviä ei lasketa säännöllisiin poissaoloihin.

Varhaiskasvatuksen suunnittelun ja resursoinnin, kuten henkilöstön työvuorojen suunnittelun oikea kohdentaminen, edellyttää jatkossakin perheiden kanssa tehtäviä sopimuksia lasten päivittäisten ja viikoittaisten varhaiskasvatusaikojen suhteen.

Esitetään samalla, että Kauniaisissa otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 10§ merkitty muutos, jossa esitetään, että jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan loman ajaksi eivätkä peruuta sitä etukäteen määräaikaan mennessä, peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta peritään puolet lapsen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta myös siinä tapauksessa, että kuukausimaksu varhaiskasvatuspaikasta peritään 11 kuukaudelta. Tällöin maksuton heinäkuu menetetään. Perheiltä, joille tulojen perusteella ei ole määrätty kuukausimaksua lainkaan, peritään puolet pienimmästä perittävästä maksusta.

Vaikutusten arviointi, jos varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista päätetään esittelyn mukaisesti

- Pienituloisille kahden ja kolmen hengen perheille esitys on positiivinen, sillä se laskee perheiden maksamia asiakasmaksuja.
- Loma-ajan maksu peruuttamatta jätetystä varauksesta kannustaa perheitä ilmoittamaan tarkemmin lapsen varhaiskasvatarpeen loma-aikana. Toisaalta varhaiskasvatuksen hyödyntäminen loma-aikana saattaa lisääntyä.

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön 1.3. lautakuntien yleinen toimivalta mukaan lautakunta päättää, mikäli se voimassa olevien säännösten mukaan on mahdollista, perittävästä maksuista.

Liite: Asiakastiedote, lasten varhaiskasvatuksesta perittävät maksut

Sivistystoimenjohtaja:

Kauniaisissa peritään 1.3.2017 alkaen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut seuraavasti:

- *Keskimäärin vähintään 35 tuntia viikossa* kestävästä kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta peritään 100 % maksu.
- *Yli 25 tuntia ja alle 35 tuntia viikossa* kestävästä varhaiskasvatuksesta peritään 80 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.
- *Enintään 25 tuntia viikossa* kestävästä varhaiskasvatuksesta peritään 60 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Viikoittaisen keskimääräisen varhaiskasvatusajan laskennassa otetaan huomioon lapsen päivittäisen varhaiskasvatusajan lisäksi lapsen säännölliset ennalta ilmoitetut poissaolopäivät kalenterikuukaudessa.

Lapsen säännöllisestä päivittäisestä varhaiskasvatusajasta ja poissaoloista tehdään etukäteen kirjallinen sopimus varhaiskasvatuspaikan kanssa. Perheen loma-aikoja (esim. syys-, joului- ja hiihtolomat) ja lapsen satunnaisia poissaoloja ei lasketa säännöllisiin poissaoloihin.

Esiopetuksen lisäksi annettavaan varhaiskasvatukseen osallistuvasta lapsesta peritään

- lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen vähintään 25 tuntia viikossa esiopetuksen lisäksi (yht. vähintään 45 tuntia viikossa) 80 % kokoaikaisesta maksusta
- lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen yli 15 mutta alle 25 tuntia viikossa esiopetuksen lisäksi (yht. 35 – alle 45 tuntia viikossa) 60 % kokoaikaisesta maksusta
- lapsesta, joka osallistuu varhaiskasvatukseen enintään 15 tuntia viikossa esiopetuksen lisäksi (yht. alle 35 tuntia viikossa) 45 % kokoaikaisesta maksusta (Espoossa 35 %).

Jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta koulujen joului-, hiihtoi- ja kesäloma-aikoina, peritään asiakasmaksut ko. ajalta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun mukaan.

Viikoittaisen varhaiskasvatusajan laskennassa huomioidaan lapsen päivittäisen varhaiskasvatusajan lisäksi lapsen säännölliset ennalta ilmoitetut poissaolopäivät kalenterikuukaudessa. Lasten päivittäisestä varhaiskasvatusajasta sekä säännöllisistä ennalta ilmoitetuista poissaolopäivistä tehdään etukäteen kirjallinen sopimus varhaiskasvatuspaikan kanssa. Perheen loma-aikoja (esim. syys-, joului- ja hiihtolomat) ja lapsen satunnaisia poissaolopäiviä ei lasketa säännöllisiin poissaoloihin.

Varhaiskasvatuksen suunnittelun ja resursoinnin, kuten henkilöstön työvuorojen suunnittelun oikea kohdentaminen edellyttää jatkossakin perheiden kanssa tehtäviä sopimuksia lasten päivittäisten ja viikoittaisten varhaiskasvatusaikojen suhteen.

Kauniaisissa otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 10§ merkitty muutos, jossa esitetään, että jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan loman ajaksi eivätkä peruuta sitä etukäteen määräaikaan mennessä, peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta peritään puolet lapsen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta myös siinä tapauksessa, että kuukausimaksu varhaiskasvatuspaikasta peritään 11 kuukaudelta. Tällöin maksuton heinäkuu menetetään. Perheiltä, joille tulojen perusteella ei ole määrätty kuukausimaksua lainkaan, peritään puolet pienimmästä perittävästä maksusta. Toimeentulotukea saavilta perheiltä ei kuitenkaan peritä ko maksua.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.